

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35791
Nom	Literatura (2a llengua): portuguesa
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1000 - G.Estudis Anglesos	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre
1001 - Grau Filologia Catalana	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre
1002 - Grau de Filologia Clàssica	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre
1003 - G. Estudis Hispànics	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre
1008 - G.Llengües Modernes i les seues Literatures	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre
1013 - Grau en Filologia Clàssica	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1000 - G.Estudis Anglesos	47 - Literatura de Formació Bàsica (C1)	Optativa
1001 - Grau Filologia Catalana	49 - Literatura de Formació Bàsica (C1)	Optativa
1002 - Grau de Filologia Clàssica	51 - Literatura de Formació Bàsica (C1)	Optativa
1003 - G. Estudis Hispànics	57 - Literatura de Formació Bàsica (C1)	Optativa
1008 - G.Llengües Modernes i les seues Literatures	32 - Literatura de formació bàsica portuguesa	Optativa
1013 - Grau en Filologia Clàssica	51 - Literatura de FB (C1)	Optativa

Coordinació

Nom

ALVAREZ SELLERS, MARIA ROSA

Departament

150 - Filologia Espanyola

RESUM

1 Assignatura d'accés al Minor a "Llengua portuguesa i les seves Literatures" inclosa al Mòdul "Formació bàsica filològica", a la Matèria "Literatura" (6 crèdits ECTS, 2n curs, 2n quadrimestre). Aquest Mòdul inclou també, a la Matèria "Idioma", l'assignatura "Llengua portuguesa I" (6 crèdits ECTS, 2n curs, 1r quadrimestre).

2 És una assignatura de caràcter obligatori del mòdul de Formació Bàsica dels graus filològics que s'ofereix juntament amb altres literatures de segona llengua amb caràcter optatiu.

3 En aquesta assignatura s'abordarà l'estudi i l'anàlisi dels principals moviments literaris i autors de la literatura en llengua portuguesa des del període medieval al clàssic: context històric, caracterització de gèneres i temes, autors representatius, obres destacades.

CONEXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomana haver aprovat o estar matriculat a l'assignatura Llengua Portuguesa I (6 crèdits ECTS, 2n curs, 1r quadrimestre).

COMPETÈNCIES

1000 - G.Estudis Anglesos

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

1001 - Grau Filologia Catalana

- Conèixer una literatura en una llengua diferent de la llengua principal del Grau.

1002 - Grau de Filologia Clàssica

- Coneixement de la literatura d'una segona llengua.
- Comprendre i posseir els coneixements en l'àrea d'estudis lingüístics, literaris i culturals.
- Coneixement i competències bàsiques en una llengua estrangera.
- Adquirir la capacitat per interrelacionar els distints aspectes de la filologia.

1003 - G. Estudis Hispànics

- Capacitat d'aprenentatge autònom i habilitat per a la planificació i gestió de projectes, i capacitat de treball individual i en equip.
- Capacitat d'anàlisi, síntesi i crítica.
- Capacitat per a interrelacionar els distints aspectes de la filologia.
- Capacitat per adquirir i comprendre els coneixements en l'àrea d'estudis lingüístics, literaris i culturals.
- Capacitat per reunir i interpretar dades rellevants.
- Coneixement i competències bàsiques en una segona llengua.
- Coneixement de la literatura d'una segona llengua.

1008 - G.Llengües Modernes i les seues Literatures

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Conèixer una literatura en una llengua diferent de la llengua principal del Grau.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

1. Coneixement dels principals moviments, obres i autors de la literatura portuguesa medieval i clàssica.
2. Reforç de la capacitat per llegir, interpretar i analitzar obres de la literatura estudiada en la llengua original.
3. Reforç de la capacitat per desenvolupar per escrit una reflexió crítica i sintètica sobre aspectes de la literatura portuguesa medieval i clàssica.
4. Reforç de les competències comunicatives en llengua portuguesa.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Tema 1: Literatura galaico-portuguesa medieval: poesia.

Literatura galaico-portuguesa medieval: poesia. (9 h. T + 3 h. P)

Lírica galaico-portuguesa:

- a) Cantigues d'amor.
- b) Cantigues d'amic.
- c) Cantigues satíriques.

2. Tema 2: Literatura portuguesa medieval: prosa.

Literatura portuguesa medieval: prosa. (9 h. T + 3 h. P)

Prosa medieval: Fernão Lopes.

- a) Historiografia.
- b) Cròniques.

3. Tema 3: Literatura portuguesa clàssica: teatre.

Literatura portuguesa clàssica: teatre. (9 h. T + 3 h. P)

Teatre renaixentista: Gil Vicente.

- a) Farses.
- b) Moralitats.
- c) Comèdies.

Entremesos ibèrics: A campainha encantada i Dia de compadres.

4. Tema 4: Literatura portuguesa clàssica: poesia.

Literatura portuguesa clàssica: poesia. (9 h. T + 3 h. P)

Poesia renaixentista: Luís de Camões.

- a) Poesia lírica.
- b) Poesia èpica.
- c) Teatre.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	60,00	100
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes de teoria	15,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	15,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La docència presencial consta setmanalment de quatre sessions que combinen les explicacions teòriques amb la pràctica oral i escrita, que serviran de complement i reforç de les classes teòriques.

Classes teòriques: sobre cadascun dels temes del programa, seguint el desenvolupament puntual especificat per a cadascun en el temari. La professora exposarà els continguts essencials i explicarà la manera com han de ser abordats per l'alumnat.

Classes pràctiques: lectura, explicació, comentari i anàlisi de textos medievals i clàssics de la literatura portuguesa, contribuint així a l'assimilació de les competències lingüístiques i comunicatives i al desenvolupament de la comprensió oral i escrita de la llengua objecte d'estudi mitjançant exercicis adequats al respecte.

Altres activitats:

Tutories per resoldre dubtes que puguin sorgir tant a les classes teòriques com a pràctiques, així com per orientar en la realització de treballs o activitats relacionades amb els continguts del curs.

AVALUACIÓ

L'avaluació constarà de dues parts (1a i 2a convocatòria):

Tipus d'avaluació	% sobre nota final
a) Examen escrit individual	80%
b) Assistència, participació i treball personal	20%

La nota obtinguda a la part B serà vàlida per a ambdues convocatòries.

En aquesta assignatura les proves d'avaluació orals i escrites (exàmens, treballs individuals, anàlisi de textos, control de lectures o altres) serviran per avaluar l'assimilació de coneixements teòrics i pràctics de literatura portuguesa, l'adquisició de les competències requerides i el desenvolupament progressiu de les destreses comunicatives en llengua portuguesa.

L'examen escrit constarà de dues parts:

1) Preguntes de desenvolupament i reflexió crítica sobre els temes, gèneres, obres i autors explicats a classe. 2) Control de lectures: preguntes sobre els llibres de lectura obligatòria.

Criteris d'avaluació

Teoria

- Coneixement crític i bibliogràfic dels principals gèneres, obres i autors de la literatura portuguesa medieval i clàssica.
- Assimilació dels continguts dels llibres de lectura obligatòria.

Pràctiques

- Capacitat per llegir, interpretar i analitzar obres de la literatura portuguesa medieval i clàssica traduïdes o en la seva llengua original a mesura que l'adquisició i el desenvolupament de les destreses comunicatives ho permeta.
- Capacitat per desenvolupar per escrit una reflexió crítica, raonada i sintètica sobre temes, gèneres, autors i obres de la literatura portuguesa medieval i clàssica.
- Reforç de les competències comunicatives en llengua portuguesa.

Lectures de caràcter obligatori:

Tema 1: Literatura galaico-portuguesa medieval: poesia.

Alvar, Carlos y Beltrán, Vicente, *Antología de la poesía gallego-portuguesa*, Madrid, Alhambra, 1989.

Tema 2: Literatura portuguesa medieval: prosa.

Lopes, Fernão, *Crónica de D. João I*, en *Crónicas de Fernão Lopes*, Lisboa, Ulisseia, 1993.

Tema 3: Literatura portuguesa clàssica: teatre.

Vicente, Gil, *Auto da Barca do Inferno*, en *Teatro de Gil Vicente*, Lisboa, Ulisseia, 1987.

Vicente, Gil, *Don Duardos*, en *Teatro renacentista*, Madrid, Espasa-Calpe, 1990.

Anònim, *Entremez da Campainha Encantada*.

Anònim, *Entremez do Dia de Compadres*.

Tema 4: Literatura portuguesa clàssica: poesia.

Camões, Luís de, *Poesia lírica*, Lisboa, Ulisseia, 1988. (Sonetos)

Camões, Luís de, *Los Lusíadas*, Madrid, Cátedra, 1986.

L'honestat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'alumnat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faci ús de col·laboració fraudulenta o la compisició amb ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres).

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Barata, José Oliveira. *História do Teatro Português*, Lisboa, Universidade Aberta, 1991.
- Bernardes, José Augusto Cardoso, *História crítica da literatura portuguesa. Humanismo e Renascimento*, Lisboa, Verbo, vol. II, 1999.
- Buescu, Maria Leonor Carvalhão. *Literatura Portuguesa Clássica*, Lisboa, Universidade Aberta, 1992.
- Buescu, Maria Leonor Carvalhão. *Literatura Portuguesa Medieval*, Lisboa, Universidade Aberta, 1989.
- Coelho, Jacinto do Prado. *Dicionário de Literatura (Portuguesa, Brasileira, Galega, Estilística)*, Porto, Figueirinhas, 1985.
- Dias, Aida Fernanda, *História crítica da literatura portuguesa. Idade Média*, Lisboa, Verbo, vol. I, 1998.
- Gavilanes, José Luis y Apolinário, António. *Historia de la literatura portuguesa*, Madrid, Cátedra, 2000.
- Marcos, Ángel y Serra, Pedro. *Historia de la literatura portuguesa*, Salamanca, Luso Española de Ediciones, 1999.

- Pires, Maria Lucília Gonçalves y Carvalho, José Adriano de, História crítica da literatura portuguesa. Maneirismo e Barroco, Lisboa, Verbo, vol. III, 2001.
- Rebello, Luiz Francisco, História do teatro português, Publicações Europa-América, Lisboa, 1989.
- Saraiva, António José y Lopes, Óscar. História da Literatura Portuguesa, Porto, Porto Editora, s/d.
- Simões, João Gaspar. Perspectiva histórica da ficção portuguesa, Lisboa, Publicações Dom Quixote, 1987.

Complementàries

- AA.VV. Lírica profana galego-portuguesa: Corpus completo das cantigas medievais con estudio biográfico, análise retórica e bibliografía específica, Mercedes Brea (Coord.), Santiago de Compostela, Xunta de Galicia, Centro de Investigacions Lingüísticas e Literarias Ramón Piñeiro, 1999.
- Cidade, Hernani. Lições de cultura e literatura portuguesas, Coimbra, Coimbra Ed., 1984.
- Correia, Natália. Cantares dos Trovadores Galego-Portugueses, Lisboa, Estampa, 1978.
- Dicionário Geral: Português-Espanhol, Español-Portugués, Porto, Vox, 1999, 2 volumes.
- Lapa, M. Rodrigues. Lições de literatura portuguesa, Coimbra, Coimbra Editora, 1981.
- Saraiva, José Hermano, História concisa de Portugal, Mem Martins, Publicações Europa-América, 2003.